

Περιεχόμενα

Πρόλογος	23
Εισαγωγή	27
Γιατί να μας ενδιαφέρει η ιστορία της κοινωνικοοικονομικής σκέψης;	28
Η κοινωνικοοικονομική θεωρητική σκόπευση αυτού του βιβλίου	32
Η έννοια της εξέλιξης της πολιτικής οικονομίας και η οικονομική ιστορία	34
Περιορισμοί, διευκρινίσεις και ευχαριστίες	36
Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Βασικές έννοιες της κοινωνικοοικονομικής σκέψης: Οικονομία, κοινωνικοοικονομικά συστήματα, παγκόσμιο σύστημα και ιστορική εξέλιξη	39
1.1 Η ρίζα της οικονομίας	40
1.1.1 Η δόμηση των αναγκών μας και η οικονομία	42
1.1.2 Ο αγώνας για την κάλυψη των αναγκών μας	43
1.2 Από την οικονομία στο κοινωνικοοικονομικό σύστημα	47
1.2.1 Τι είναι το οικονομικό σύστημα;	48
1.2.2 Τα κεντρικά ζητούμενα κάθε οικονομικού συστήματος	48
1.2.3 Η οικονομία του «Ροβινσόνα Κρούσου»	50
1.2.4 Το σύγχρονο οικονομικό σύστημα	52
1.2.5 Η επιχείρηση και ο ρόλος της	53
1.2.6 Εμπόρευμα, εμπορικές σχέσεις και χρήμα	55
1.2.7 Οι αγορές, οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας και η συνολική οικονομία	57
1.2.8 Το κράτος	58
1.2.9 Η διασύνδεση της μικροοικονομικής, της μακροοικονομικής και της μεσοοικονομικής διάστασης μέσα σε ένα οικονομικό σύστημα	61
1.2.10 Το κοινωνικοοικονομικό σύστημα ως πολυδιάστατη σύνθεση	62
1.3 Η διαπλοκή των διαφορετικών κοινωνικοοικονομικών συστημάτων, η δόμηση και η εξέλιξη του παγκόσμιου συστήματος	65
1.3.1 Η δυναμική εξέλιξης του παγκόσμιου συστήματος και η παγκοσμιοποίηση	67
1.3.2 Το εξελικτικό δομικό τρίπτυχο και η ανάγνωση της παγκόσμιας ιστορίας	69
1.3.2.1 Η πολιτική δομή: Τα ισχύοντα διεθνή πολιτικά καθεστώτα	69
1.3.2.2 Η οικονομική δομή: Τα κεντρικά μοντέλα ανάπτυξης-κρίσης	70
1.3.2.3 Η τεχνολογική δομή: Οι κυρίαρχοι τύποι καινοτομίας	70
1.4 Τι είναι, τελικώς, η κοινωνικοοικονομική σκέψη και επιστήμη;	74
1.4.1 Η άποψη διαφόρων οικονομολόγων για την ίδια την επιστήμη	75
1.4.2 Αναζητώντας τον ορισμό της οικονομικής επιστήμης μέσα στην ποικιλία των προσεγγίσεών της	78
1.4.3 Οικονομική επιστήμη: Από την οικονομική σκέψη στον κοινωνικοοικονομικό στοχασμό	80
1.4.4 Οικονομική επιστήμη, πολιτική οπτική και άρθρωση πολιτικής	82
1.5 Η οικονομική ιστορία και η ανάπτυξη της οικονομικής σκέψης και επιστήμης	85
Σύνοψη	89
Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	89
Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	89

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Η ανάδυση της ανθρώπινης κοινωνίας και διανοήσης: Από τον γραπτό λόγο στις πρώτες αχτίδες της φιλοσοφικής σκέψης

91

2.1	Οικονομία και κοινωνία στην προϊστορία: Από τις ομάδες τροφосуλλογής και τα πρώτα εργαλεία έως τα γεωργικά χωριά και το ξεπέραςμα του πρωτόγονου κομμουνισμού.....	92
2.1.1	Παλαιολιθική εποχή.....	93
2.1.2	Μεσολιθική εποχή.....	94
2.1.3	Νεολιθική εποχή.....	95
2.2	Τα πρώτα φτερουγίσματα του πολιτισμού.....	96
2.2.1	Ο πολιτισμός της αρχαίας Αιγύπτου.....	99
2.2.2	Η κοιτίδα της ελεύθερης διανοήσης στην αρχαία Ελλάδα.....	102
2.3	Ηράκλειτος, ο «σκοτεινός» φιλόσοφος.....	104
2.3.1	Το πολιτικό περιβάλλον στο οποίο έζησε ο Ηράκλειτος και η στάση του απέναντι στην πολιτική και την εξουσία.....	105
2.3.2	Ο Ηράκλειτος, η βία και ο πόλεμος.....	105
2.3.3	Ο Ηράκλειτος και η μελαγχολία της φιλοσοφίας του.....	107
2.4	Η προσωκρατική φιλοσοφία και η διαλεκτική σκέψη.....	108
2.5	Η συνεχής σύγκρουση, η αλλαγή και η εξέλιξη.....	109
2.6	Οι «συμβουλές» του Ηράκλειτου προς έναν σημερινό κοινωνικό επιστήμονα και οικονομολόγο.....	111
	Σύνοψη.....	113
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	113
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 Φιλοσοφία, ηθική και πολιτεία στην κλασική ελληνική αρχαιότητα Η πρώτη δημοκρατία και η δόμηση του δουλοκτητικού κοινωνικοοικονομικού συστήματος

115

3.1	Το δομικό τρίπτυχο της αρχαίας κλασικής αρχαιότητας.....	116
3.2	Σωκράτης, ο μεγάλος μαιευτήρας των εννοιών.....	122
3.3	Πλάτων, ο νοητικός αρχιτέκτονας της ιδανικής «Πολιτείας».....	124
3.4	Αριστοτέλης, ο φιλόσοφος του μέτρου.....	128
3.4.1	Η μεσότητα του Αριστοτέλη.....	129
3.4.2	Ο «προσγειωμένος» Αριστοτέλης.....	130
3.4.3	Ο Αριστοτέλης και η οικονομική του σκέψη.....	131
3.5	Ο συνολικός οικονομικός προβληματισμός και η αντίληψη των οικονομικών φαινομένων στην ελληνική κλασική αρχαιότητα.....	132
3.5.1	Ο οικονομικός συλλογισμός στην αρχαία Ελλάδα.....	133
3.5.1.1	Πλούτος, αρετή και σύνεση στην αρχαιοελληνική σκέψη.....	133
3.5.1.2	Η συνεισφορά του Ξενοφώντα στην πρώιμη οικονομική σκέψη.....	134
3.5.2	Μπορούμε να μιλάμε για έναν αρχαίο ελληνικό «καπιταλισμό»;.....	134
3.6	Η αντίληψη του ευρύτερου κοινωνικοπολιτικού πλαισίου στη βάση του κοινωνικοοικονομικού στοχασμού στην αρχαία Ελλάδα.....	138
3.7	Η χρησιμότητα του αρχαιοελληνικού στοχασμού για έναν σύγχρονο οικονομολόγο.....	145
	Σύνοψη.....	146
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	146
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	146

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 Από την κατάρρευση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στη θρυμματισμένη εποχή του Μεσαίωνα: Η προετοιμασία του μεγάλου άλματος προς τους νέους χρόνους

147

4.1	Οι ρίζες του πνευματικού κόσμου της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.....	149
4.1.1	Η επικούρεια φιλοσοφία.....	150
4.1.2	Ο κυνισμός.....	151
4.1.3	Ο στωικισμός.....	152
4.2	Η πορεία έλευσης του Μεσαίωνα.....	153
4.2.1	Η κατάρρευση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.....	155
4.2.2	Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία.....	157
4.2.3	Η ποικιλομορφία του Μεσαίωνα.....	158
4.3	Η φεουδαρχία.....	160

4.4	Παραγωγή και αναπαραγωγή στο φεουδαρχικό κοινωνικοοικονομικό σύστημα	162
4.5	Η καινοτομική δυναμική του Μεσαίωνα	167
4.6	Τα θεμέλια, η φύση και η κατεύθυνση της διανόησης στον Μεσαίωνα και η οικονομική σκέψη	170
4.6.1	Ο ιουδαϊσμός	172
4.6.2	Η Καινή Διαθήκη	172
4.6.3	Το Ισλάμ	173
4.7	Η δόμηση του σχολαστικισμού: Από τον Άγιο Αυγουστίνο στον Θωμά Ακινάτη	175
4.7.1	Ο Άγιος Αυγουστίνος: «Ό,τι αγαθότερο βρίσκεται υψηλότερα και ο Θεός στην κορυφή όλων»	176
4.7.2	Ο Θωμάς Ακινάτης: Η αδιαίρετη ενότητα πίστης και γνώσης	178
4.8	Η κληρονομιά του Μεσαίωνα στον οικονομικό στοχασμό	179
4.8.1	Η αξία των αγαθών	181
4.8.2	Η δίκαιη τιμή	182
4.8.3	Ο πλούτος, το κεφάλαιο και ο τόκος	183
4.8.4	Το χρήμα και οι τράπεζες	183
	Σύνοψη	186
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	186
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	186
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 Από την Αναγέννηση στον Διαφωτισμό: Η εκκόλαψη του καπιταλισμού		187
5.1	Αναγέννηση, ουμανισμός, θρησκευτική μεταρρύθμιση και έθνος-κράτος στο πλαίσιο του 16ου αιώνα	193
5.1.1	Η ανάδυση της Αναγέννησης	194
5.1.2	Ο ουμανισμός	196
5.1.3	Η Μεταρρύθμιση, ο προτεσταντισμός, ο πουριτανισμός και το «πνεύμα του καπιταλισμού»	197
5.1.4	Η δημιουργία του έθνους-κράτους: Ο σκληρός ρεαλισμός του Machiavelli και ο μερκαντιλισμός	199
5.1.4.1	Ο Niccolò Machiavelli και ο Ηγεμόνας του	200
5.1.4.2	Η εμποροκρατία (μερκαντιλισμός), το δουλεμπόριο και η σχολή της Σαλαμάνκας	201
5.2	Ωριμάνσεις και άλματα του κοινωνικοοικονομικού και επιστημονικού στοχασμού κατά τον 17ο αιώνα και οι «πρόδρομοι» της κλασικής πολιτικής οικονομίας	205
5.2.1	Η επιστημονική επανάσταση: Ο εμπειρισμός, ο ορθολογισμός, η έννοια του μοναρχικού κράτους, ο νόμος της παγκόσμιας έλξης και ο πρώιμος φιλελευθερισμός	207
5.2.1.1	Ο πρώιμος εμπειρισμός του Francis Bacon	208
5.2.1.2	Ο René Descartes: Σκέφτομαι, άρα υπάρχω	209
5.2.1.3	Ο Thomas Hobbes και το Κράτος-Λεβιάθαν	210
5.2.1.4	Ο John Locke και η αμφισβήτηση του κοινωνικού συμβολαίου	211
5.2.1.5	Ο Isaac Newton και ο νόμος της παγκόσμιας έλξης	212
5.2.2	Οι «πρόδρομοι» της κλασικής πολιτικής οικονομίας	214
5.2.2.1	Ο William Petty και η διατύπωση της ανάγκης χρήσης ποσοτικών δεδομένων στην κοινωνικοοικονομική ανάλυση	214
5.2.2.2	Ο Dudley North και οι ρίζες του μεθοδολογικού ατομισμού και του φιλελευθερισμού	214
5.2.2.3	Ο Bernard de Mandeville και η ικανοποίηση των «βίτσιων»	215
5.2.2.4	Ο Pierre le Pesant de Boisguilbert και η «μάννα» γεωργία	215
5.2.2.5	Ο Richard Cantillon και η πρώτη προσέγγιση του οικονομικού κυκλώματος	216
5.3	Η είσοδος στον 18ο αιώνα, ο Διαφωτισμός, η φυσιοκρατία και οι πολλαπλές επαναστάσεις της εποχής	217
5.3.1	Ο Διαφωτισμός και οι εγκυκλοπαιδιστές	219
5.3.1.1	Ο Montesquieu και το πνεύμα των νόμων	222
5.3.1.2	Ο Βολταίρος, η ανεκτικότητα και ο ελεύθερος λόγος	224
5.3.1.3	Ο Jean-Jacques Rousseau και ο κοινωνικοοικονομικός ρομαντισμός	225
5.3.2	Η ανάδυση της φυσιοκρατίας και η πορεία προς την κλασική πολιτική οικονομία	226
5.3.2.1	Ο Francois Quesnay και ο Οικονομικός Πίνακας	227
5.3.2.2	Ο Jacques Turgot και η εισαγωγή του όρου «laissez-faire»	228
5.4	Η θεσμική επώαση του ολοκληρωμένου βιομηχανικού καπιταλισμού	229
5.4.1	Τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά του ολοκληρωμένου κλασικού βιομηχανικού καπιταλισμού που έρχεται	229
5.4.2	Δικαιώματα ιδιοκτησίας, πολιτικοί θεσμοί, αγοραίος ανταγωνισμός και καπιταλισμός	231
5.4.3	Τεχνολογικές επαναστάσεις, καινοτομική επιτάχυνση και καπιταλιστική ανάπτυξη	232
	Σύνοψη	234

Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	234
Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	234

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 Η Πρώτη Βιομηχανική Επανάσταση και η γέννηση του φιλελευθερισμού: Η οικοδόμηση της κλασικής πολιτικής οικονομίας

235

6.1 Οι βαθιές μεταμορφώσεις στο υλικό και διανοητικό επίπεδο που έφερε η Πρώτη Βιομηχανική Επανάσταση	238
6.1.1 Το νέο αστικό προλεταριάτο	239
6.1.2 Η τεχνική, η επιχειρηματικότητα και ο ανταγωνισμός στη Βιομηχανική Επανάσταση	240
6.1.3 Συνδικαλισμός, αστική τάξη και κράτος στη Βιομηχανική Επανάσταση	244
6.2 Η κλασική πολιτική οικονομία και η ακαταμάχητα μεγαλοφυής «αφηρημάδα» του Adam Smith	247
6.2.1 Η θεωρία των ηθικών συναισθημάτων, ο ωφελιμισμός, η ανθρώπινη συμπάθεια και τα φυσικά κίνητρα στη βάση της προόδου του καπιταλισμού	249
6.2.2 Ο <i>Πλούτος των εθνών</i> και το συνολικό μοντέλο της καπιταλιστικής προόδου στη σκέψη του Adam Smith	251
6.2.3 Αγορά και ελεύθερος ανταγωνισμός	253
6.2.4 Παραγωγή, εργασία, συσσώρευση κεφαλαίου και καταμερισμός εργασίας	256
6.2.5 Ο καπιταλισμός, εκ φύσεως, ξεχειλίζει από το εθνικό πλαίσιο του	258
6.2.6 Ο ρόλος του κράτους στο αναπτυξιακό μοντέλο του Adam Smith	259
6.3 Η συμβολή του Robert Malthus και του David Ricardo: Το φάντασμα του υπερπληθυσμού, οι φθίνουσες αποδόσεις και η ανάσχεση της καπιταλιστικής συσσώρευσης	261
6.3.1 Ο Thomas Robert Malthus, η αύξηση του πληθυσμού και η «απαισιοδοξία της ηθικής»	262
6.3.2 Ο D. Ricardo και η συμπίεση του ποσοστού κέρδους	265
6.4 Η εμπέδωση του ρεύματος της φιλελεύθερης κλασικής πολιτικής οικονομίας	269
6.4.1 Ο Jean-Baptiste Say και η ένθερμη υπεράσπιση της οικονομίας της αγοράς και της επιχειρηματικότητας	270
6.4.2 Ο John Stuart Mill, η «ευγενής στασιμότητα» και το άνοιγμα προς τον «σοσιαλισμό»	271
6.5 Μετεξελίξεις, συρρικνώσεις και διαστρεβλώσεις της κλασικής πολιτικής οικονομίας	275
Σύνοψη	278
Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	278
Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	278

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 Οι δρόμοι της μεταρρύθμισης και της επανάστασης: Από τους κοινωνικούς μεταρρυθμιστές στις ουτοπίες και από τον μαρξισμό του 19ου αιώνα στο σοβιετικό οικονομικό σύστημα

279

7.1 Η ανάδυση του βιομηχανικού προλεταριάτου	281
7.1.1 Το κίνημα των Λουδιτών	282
7.1.2 Από την ακραία εργασιακή εκμετάλλευση στη βαθμιαία βελτίωση των συνθηκών της εργατικής τάξης	283
7.1.3 Οι κεντρικοί προσανατολισμοί της κριτικής της πρώτης καπιταλιστικής ανάπτυξης	285
7.2 Ο δρόμος των κοινωνικών μεταρρυθμιστών	285
7.2.1 Ο διεισδυτικός Sismondi και η διερεύνηση των αιτιών της κρίσης	286
7.2.2 Η γερμανική ιστορική σχολή, ο οικονομικός ρομαντισμός και το σοσιαλιστικό πρόγραμμά τους	288
7.2.2.1 Ο σημαντικός αντίκτυπος της θεωρητικής συνεισφοράς του Hegel	289
7.2.2.2 Roscher, Müller και List: Η πρώτη γενιά της γερμανικής ιστορικο-οικονομικής	290
7.2.3 Ο William Godwin, ο Robert Owen και οι ρίζες του αγγλικού ριζοσπαστικού σοσιαλισμού	292
7.2.3.1 Ο William Godwin και ο ατομικιστικός αναρχισμός	293
7.2.3.2 Ο Robert Owen και το «πείραμα του Λάναρκ»	294
7.2.4 A. Hamilton: Ο πρωτοπόρος του «αμερικανικού εθνικισμού» και αρχιτέκτονας του χρηματοπιστωτικού συστήματος των ΗΠΑ	295
7.3 Οι ουτοπίες	296
7.3.1 More και Campanella: Τα πρώτα μεταμεσαιωνικά ουτοπικά οράματα	296
7.3.2 Ο Saint-Simon και οι «βιομηχανιστές»	299
7.3.3 Ο Fourier και το «φαλανστήριο»	301
7.3.4 Ο Étienne Cabet και το «ταξίδι στην Ικαρία»	303
7.3.5 Ο «πατέρας» της κοινωνιολογίας Auguste Comte και ο «ουτοπικός» επιστημονικός θετικισμός του	304
7.4 Ο δρόμος της σοσιαλιστικής επανάστασης και της ανατροπής	308
7.4.1 Οι αναρχικοί	309
7.4.1.1 Ο Pierre-Joseph Proudhon και «η ιδιοκτησία είναι κλοπή»	311

7.4.1.2	<i>Ο Max Stirner και «ο μοναδικός και το δικό του»</i>	312
7.4.1.3	<i>Ο Bakunin και η καταδίκη της συγκεντρωτικής σοσιαλιστικής εξουσίας και του κράτους</i>	314
7.4.1.4	<i>Ο Kropotkin και το «επαναστατικό πνεύμα» του αναρχισμού</i>	314
7.4.1.5	<i>Ο Errico Malatesta και η εξολόθρευση του κράτους</i>	316
7.4.2	<i>Ο Karl Marx, ο μεγάλος θεωρητικός κριτικός και ο προφητικός σοσιαλιστής στοχαστής</i>	317
7.4.2.1	<i>Οι βασικές αναλυτικές κατηγορίες της μαρξικής σκέψης και ο διαλεκτικός υλισμός</i>	319
7.4.2.2	<i>Το Κομμουνιστικό Μανιφέστο και ο «επαναστατικός ρόλος» της αστικής τάξης</i>	320
7.4.2.3	<i>Οι βασικές έννοιες της μαρξικής οικονομικής ανάλυσης</i>	321
7.4.2.4	<i>Η σύνθεση του κεφαλαίου, η πτωτική τάση του ποσοστού κέρδους, η νομοτελειακή κατάρρευση του καπιταλισμού και η αναπόφευκτη «υπόγεια προετοιμασία» του σοσιαλισμού</i>	323
7.4.3	<i>Η Rosa Luxemburg και η φύση της παγκόσμιας ανάπτυξης του καπιταλισμού</i>	325
7.4.4	<i>Η συμβολή του Lenin στη νίκη της σοσιαλιστικής επανάστασης στη Ρωσία και ο Ιμπεριαλισμός</i>	328
7.4.5	<i>Το οδυνηρό πέρασμα από τον «πολεμικό κομμουνισμό» στον «σοσιαλισμό σε μια χώρα»</i>	331
7.5	Ιχνηλατώντας τις ρίζες της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας	335
7.5.1	<i>Antonio Gramsci: Οι πρωτοποριακές ιδέες για την ηγεμονία, τον ρόλο των διανοουμένων και τον κοινωνικό μετασχηματισμό</i>	336
7.5.2	<i>Karl Polanyi: Η κοινωνική ενσωμάτωση των οικονομικών συστημάτων</i>	337
7.6	Μια συνοπτική αποτίμηση της σοσιαλιστικής και ριζοσπαστικής κριτικής του καπιταλισμού κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα	338
	Σύνοψη	342
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	342
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	342

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 Από τη Βικτωριανή Ειρήνη και την Μπελ Επόκ στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο: Η θεμελίωση της νεοκλασικής οικονομικής και οι πρώτες θεωρητικές διαφοροποιήσεις της 343

8.1	Η αναμονή της «αναπόφευκτης κατάρρευσης» που δεν ήλθε	348
8.1.1	<i>Ένα σερί κρίσεων</i>	348
8.1.2	<i>Η θεωρία του ιμπεριαλισμού και η έκπληξη της σοβιετικής επανάστασης στη Ρωσία</i>	350
8.1.3	<i>Η γοητεία της Belle Epoque και η επεκτεινόμενη επίδειξη του αστικού πλούτου</i>	351
8.2	Η θεμελίωση της νεοκλασικής σκέψης και το πέρασμα από την «πολιτική οικονομία» στα «οικονομικά»	354
8.2.1	<i>Η αγγλική νεοκλασική σχολή</i>	359
8.2.1.1	<i>Ο William Stanley Jevons και ο μαθηματικός λογισμός της απόλαυσης</i>	359
8.2.1.2	<i>Ο Francis Ysidro Edgeworth και η «θεωρία της χρησιμότητας»</i>	361
8.2.1.3	<i>Η παράδοση «συνάντηση» του Alfred Marshall με τον Charles Darwin: Η «ίδρυση των οικονομικών» και η θεωρία της εξέλιξης</i>	362
8.2.1.4	<i>Ο Arthur Cecil Pigou, ο «φόρος Pigou» και η κριτική στον Marshall</i>	365
8.2.2	<i>Η γέννηση της νεοκλασικής οικονομικής στην ηπειρωτική Ευρώπη</i>	366
8.2.2.1	<i>Ο Cournot, το μονοπώλιο και το δυοπώλιο</i>	366
8.2.2.2	<i>Ο Léon Walras και η «γενική ισορροπία» του</i>	368
8.2.2.3	<i>Ο πολυμαθής ελιτιστής Vilfredo Pareto</i>	369
8.2.3	<i>Η δεύτερη γενιά του γερμανικού ιστορικισμού και η ανάδυση της αυστριακής σχολής</i>	371
8.2.3.1	<i>Η δεύτερη γενιά του γερμανικού ιστορικισμού και οι θέσεις του Gustav von Schmoller</i>	371
8.2.3.2	<i>Η γέννηση της αυστριακής σχολής και οι σημαντικές συνεισφορές του μεθοδολογικού ατομισμού των Menger και von Böhm-Bawerk</i>	373
8.2.4	<i>Η ανάπτυξη της νεοκλασικής σκέψης στις ΗΠΑ</i>	376
8.2.4.1	<i>Ο John Bates Clark και η «θεωρία της οριακής παραγωγικότητας»</i>	377
8.2.4.2	<i>Irving Fisher, ο πρωτεργάτης της οικονομετρίας και η εξίσωση των συναλλαγών</i>	378
8.2.4.3	<i>Ο Allyn Young και η πρώτη καλλιέργεια της «μεσοοικονομικής προβληματικής»</i>	380
8.3	Βασικές εναλλακτικές θεωρητικές τροχιές: Αμφισβητώντας τη νεοκλασική κανονικότητα	382
8.3.1	<i>Max Weber: Πολιτικός οικονομολόγος, πρωτοπόρος της κοινωνιολογίας και πρόδρομος της διοικητικής επιστήμης</i>	383
8.3.2	<i>Οι ενστάσεις του πρώτου αμερικανικού θεσμισμού</i>	387
8.3.2.1	<i>Ο Thorstein Veblen και η «θεωρία της αργόσχολης τάξης»</i>	389
8.3.2.2	<i>Ο John Rogers Commons και η θεμελίωση της αμερικανικής θεσμικής οικονομικής θεωρίας</i>	391
8.3.3	<i>Ch. Darwin και H. Spencer: Οι πρώτοι σπινθήρες του κοινωνικοοικονομικού εξελικτικού πνεύματος</i>	392
8.3.4	<i>Οι πρώτες εκφράσεις της γεωπολιτικής προβληματικής</i>	395

8.4	Η μετεξέλιξη της αστικής κοινωνικοοικονομικής σκέψης από τα μέσα του 19ου στις αρχές του 20ού αιώνα: Η προοδευτική επικράτηση του νεοκλασικού πνεύματος και η δόμηση των πρώτων θεωρητικών «ετεροδοξιών»	397
	Σύνοψη	400
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	400
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	400

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 Ο Μεσοπόλεμος, το κραχ του 1929 και η άνοδος του φασισμού: Από την επεκτεινόμενη κυριαρχία της νεοκλασικής οικονομικής και τη θεμελίωση του επιστημονικού μάνατζμεντ στην ανάδυση των «μεγάλων ετεροδοξιών» στην κοινωνικοοικονομική θεωρία

401

9.1	Δραστικοί μετασχηματισμοί στην αμερικανική κοινωνία, στην αγορά και στην πολιτική και η ανάδυση της μαζικής παραγωγής	406
9.1.1	Η ανάδυση του μονοπωλιακού ανταγωνισμού και η αντιμονοπωλιακή νομοθεσία	408
9.1.2	Η «προοδευτική εποχή» στις ΗΠΑ	411
9.1.3	Η γέννηση του επιστημονικού μάνατζμεντ	412
9.1.3.1	Η εισαγωγή του τείλορικού μάνατζμεντ	413
9.1.3.2	Πρόσθετες θεωρητικές συνεισφορές στη θεμελίωση του επιστημονικού μάνατζμεντ	415
9.1.3.2.1	Ο Henri Fayol και η θεωρία της διοίκησης	415
9.1.3.2.2	Οι Gilbreths: Κινησιομετρία και «απλοποίηση της εργασίας»	416
9.1.3.2.3	Ο Henry L. Gantt: Η σημασία του χρονοπρογραμματισμού	417
9.1.3.3	Κριτική αποτίμηση της σημασίας του κλασικού μάνατζμεντ στην ανάπτυξη της μαζικής παραγωγής	417
9.1.3.3.1	Elton Mayo και Mary Parker Follet: Το κίνημα των ανθρώπινων σχέσεων στο μάνατζμεντ	419
9.1.3.3.2	Chester Barnard και Douglas McGregor: Η αποδοχή της εξουσίας και η θεωρία Χ και Υ	420
9.2	Η ανάπτυξη των οικονομικών επί των μορφών του ανταγωνισμού τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα	422
9.2.1	Ο John Maurice Clark, ο λειτουργικός ανταγωνισμός και η δυναμική ανάλυση	422
9.2.2	Edward Chamberlin: Πέρα από τις απλουστεύσεις του συμβατικού νεοκλασικού κλαδικού ανταγωνισμού	423
9.2.3	Η θεωρία του ατελούς ανταγωνισμού της Joan Robinson	426
9.3	Το μεγάλο κραχ του 1929 και οι επιπτώσεις του	427
9.3.1	Η εκκόλαψη και το ξέσπασμα της χρηματιστηριακής κατάρρευσης	428
9.3.2	Αποτελέσματα και αιτίες του κραχ του 1929 και της Μεγάλης Ύφεσης	430
9.3.3	Η διεθνής διάχυση της κρίσης και η ανάδυση του φασισμού και του εθνικιστικού κορπορατισμού	433
9.3.3.1	Ο φασισμός: Η επιβολή της ολοκληρωτικής εξουσίας και η θεοποίηση της «καθαρής ράτσας» και του «πεπρωμένου του έθνους»	434
9.3.3.2	Ο εθνικιστικός κορπορατισμός στην υπηρεσία του φασισμού	436
9.4	Θεωρίες επιχειρηματικών κύκλων μετά την ύφεση και μετα-υφεσιακή οικονομική σκέψη	438
9.4.1	Ο Johan Gustaf Knut Wicksell και η σωρευτική διαδικασία	439
9.4.2	Η επανάσταση του John Maynard Keynes	441
9.4.3	Η αυστριακή σχολή και η συμβολή των Von Mises και Hayek	449
9.4.3.1	Ludwig Heinrich Edler von Mises: Πραξεολογία, κριτική του σοσιαλισμού και δόμηση της ελευθεριακής σκέψης	451
9.4.3.2	Friedrich August von Hayek: Ένας πρωτοπόρος οικονομολόγος και ανυποχώρητος υπέρμαχος του αντικρατισμού	452
9.4.4	Η επαναστατική έννοια της καινοτομίας και της προόδου στην προσέγγιση του Joseph Schumpeter	456
9.5	Ο πολυσχιδής αναλυτικός πλούτος του κοινωνικοοικονομικού στοχασμού των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα, η άνοδος του φασισμού και ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος	468
	Σύνοψη	474
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	474
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	474

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 Το παγκόσμιο σύστημα στην πρώτη φάση του μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1945-1973): Μεταπολεμικός κοινωνικοοικονομικός στοχασμός, εντεινόμενη κρατική παρέμβαση, διευρυνόμενες αγορές και ανάπτυξη

475

10.1	Το ξεκίνημα της παγκόσμιας ανοικοδόμησης	476
10.2	Ο ορνοφιλελευθερισμός και η σοσιαλδημοκρατία μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο: Αντίθετες και συγκλίνουσες προσεγγίσεις για την ανασυγκρότηση και την κοινωνική πρόνοια	479

10.3 Το δομικό κοινωνικοοικονομικό τρίπτυχο του μεταπολεμικού παγκόσμιου συστήματος από το 1945 έως το 1970	480
10.3.1 Η μεταπολεμική εγκαθίδρυση της αμερικανικής παγκόσμιας ηγεμονίας και οι βάσεις του διπολικού κόσμου.....	481
10.3.2 Η «χρυσή» εποχή διάχυσης του αναπτυξιακού μοντέλου του φορντισμού.....	485
10.3.3 Η επικράτηση της σωρευτικής καινοτομίας.....	489
10.3.4 Το δομικό τρίπτυχο της πρώτης μεταπολεμικής φάσης της γρήγορης διεθνούς μεγέθυνσης και ανάπτυξης.....	493
10.4 Οι τρεις μεγάλες προπολεμικές οικογένειες στην οικονομική σκέψη και οι μετεξελίξεις τους στην πρώτη περίοδο μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο	494
10.4.1 Η νεοκλασική παράδοση και η αυστριακή σχολή.....	495
10.4.2 Η κείνσιανή επανάσταση και οι συνεχιστές της.....	497
10.4.3 Η σουμπτεριανή ετεροδοξία.....	498
10.5 Η νεοκλασική σύνθεση	500
10.5.1 Ο κεντρικός θεωρητικός κορμός της νεοκλασικής σύνθεσης.....	502
10.5.1.1 <i>Paul Samuelson: Ο «πατέρας» της νεοκλασικής σύνθεσης</i>	502
10.5.1.2 <i>John Hicks: Η θεωρία της γενικής οικονομικής ισορροπίας και της ευημερίας</i>	503
10.5.1.3 <i>Kenneth Arrow: Τα οικονομικά της ευημερίας και η θεμελίωση των οικονομικών της πληροφορίας</i>	504
10.5.1.4 <i>James Tobin: Η ανάλυση των χρηματοπιστωτικών αγορών και των σχέσεών τους με τις αποφάσεις δαπανών, την απασχόληση, την παραγωγή και τις τιμές</i>	504
10.5.1.5 <i>Gérard Debreu: Η γενίκευση της μαθηματικής διατύπωσης της θεωρίας της γενικής ισορροπίας</i>	506
10.5.1.6 <i>Franco Modigliani: Η διεξοδική μελέτη των φαινομένων της αποταμίευσης και των χρηματοπιστωτικών αγορών</i>	507
10.5.1.7 <i>Maurice Allais: Η θεωρία των αγορών και η μελέτη της αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων</i>	507
10.5.2 Η ραγδαία εξέλιξη της μαθηματικής οικονομικής και της οικονομετρίας.....	508
10.5.2.1 <i>Jan Tinbergen: Η εφαρμογή δυναμικών μοντέλων για την ανάλυση των οικονομικών διαδικασιών</i>	509
10.5.2.2 <i>Ragnar Frisch: Ο ορισμός της «μακροοικονομίας» και της «μικροοικονομίας» και η εμβάθυνση στη μελέτη των δυναμικών οικονομετρικών μοντέλων</i>	510
10.5.2.3 <i>Wassily Leontief: Η ανάπτυξη της μεθόδου εισροών-εκροών</i>	510
10.5.2.4 <i>Lawrence Klein: Η πρόοδος στην οικονομετρική θεμελίωση για τη δόμηση και τον έλεγχο της οικονομικής πολιτικής</i>	511
10.5.2.5 <i>Tjalling Koopmans: Η θεωρία της βέλτιστης κατανομής των πόρων και η άρνηση της «μέτρησης χωρίς θεωρία»</i>	512
10.5.2.6 <i>Leonid Kantorovich: Η βελτιστοποίηση στη χωροθέτηση της παραγωγής και στην κατανομή της κατανάλωσης</i>	513
10.5.2.7 <i>Richard Stone: Η ανάπτυξη των συστημάτων εθνικών λογαριασμών</i>	514
10.5.2.8 <i>Trygve Haavelmo: Η αποσαφήνιση των θεμελίων της θεωρίας πιθανοτήτων στην οικονομετρία και η ανάλυση για τις ταυτόχρονες οικονομικές δομές</i>	514
10.5.3 Η ανάπτυξη της σύγχρονης θεωρίας αποφάσεων, της χρηματοοικονομικής θεωρίας και της θεωρίας των παιγνίων.....	515
10.5.3.1 <i>Herbert A. Simon: Η διαδικασία λήψης αποφάσεων στους οικονομικούς οργανισμούς και ο «περιορισμένος ορθολογισμός»</i>	515
10.5.3.2 <i>Harry Markowitz: Η θεμελίωση των χρηματοοικονομικών οικονομικών</i>	517
10.5.3.3 <i>Merton Miller: Η κεφαλαιακή διάρθρωση μιας επιχείρησης και η αγοραία αξία της</i>	518
10.5.3.4 <i>William F. Sharpe: Η τιμολόγηση του κινδύνου και η συμπεριφορά των κεφαλαιαγορών</i>	518
10.5.3.5 <i>John Forbes Nash: Ο μετασχηματιστικός χαρακτήρας της ισορροπίας Nash</i>	519
10.5.3.6 <i>John Harsanyi: Η ανάλυση των ισορροπιών στη θεωρία των μη συνεργατικών παιγνίων</i>	520
10.5.3.7 <i>Reinhard Selten: Τα μη συνεργατικά παίγνια και η διαμόρφωση δυναμικών ισορροπιών</i>	521
10.5.4 Τα θεμέλια της εξελικτικής οικονομικής στην πρώτη μεταπολεμική περίοδο.....	521
10.5.4.1 <i>Kenneth E. Boulding: Ένας πρωτοπόρος στα εξελικτικά οικονομικά και στη γενική θεωρία των συστημάτων</i>	522
10.5.4.2 <i>Armen Alchian: Η οικονομική διορατικότητα και η δυναμική της αγοράς</i>	523
10.5.4.3 <i>Edith Penrose: Η αρχιτέκτονας της θεωρίας της ανάπτυξης της επιχείρησης</i>	524
10.5.5 Τα οικονομικά της μεγέθυνσης, του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης στη βάση της νεοκλασικής σύνθεσης.....	526
10.5.5.1 <i>Evsey David Domar: Το μοντέλο ισόρροπης μεγέθυνσης</i>	530
10.5.5.2 <i>Henry Roy Harrod: Η μοντελοποίηση της αστάθειας κατά τη μακρόχρονη μεγέθυνση</i>	531

10.5.5.3	<i>Simon Kuznets: Η εμπειρικά τεκμηριωμένη ερμηνεία της οικονομικής μεγέθυνσης</i>	532
10.5.5.4	<i>Gunnar Myrdal: Η θεωρία του χρήματος, των οικονομικών διακυμάνσεων και η διεισδυτική ανάλυση της αλληλεξάρτησης των οικονομικών, κοινωνικών και θεσμικών φαινομένων</i>	534
10.5.5.5	<i>O W. W. Rostow και η θεωρία των σταδίων ανάπτυξης</i>	535
10.5.5.6	<i>Arthur Lewis: Το υπόδειγμα του διπλού τομέα και η ολοκληρωμένη κατανόηση της οικονομικής μεγέθυνσης και ανάπτυξης των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών</i>	537
10.5.5.7	<i>Η προσέγγιση των J. Fei και G. Ranis και ο μηχανισμός απόσπασης του γεωργικού πλεονάσματος</i>	540
10.5.5.8	<i>O J. Boeke και η ακαμψία του κοινωνικοπολιτιστικού дуΐσμού, η ψυχολογική προσέγγιση της υπανάπτυξης του D. McClelland και η θεωρία της κοινωνικής αλλαγής του E. Hagen</i>	541
10.5.5.9	<i>Robert Solow: Το υπόδειγμα μεγέθυνσης Swan-Solow</i>	542
10.5.5.10	<i>François Perroux: Ένας κριτικός στοχαστής της κοινωνικοοικονομικής ισχύος και της ανάπτυξης</i>	544
10.5.5.11	<i>O P. Rosenstein-Rodan και η πολιτική της ισόρροπης μεγέθυνσης, ο R. Nurkse και το ξεπέρασμα του φαύλου κύκλου της υπανάπτυξης μέσα από μια στρατηγική ισόρροπης ανάπτυξης και ο Richard Nelson με την παγίδα του χαμηλού εισοδήματος</i>	548
10.5.5.12	<i>O Albert Hirschman και η πολιτική της μη ισόρροπης μεγέθυνσης</i>	552
10.5.6	Το διεθνές εμπόριο στη νεοκλασική λογική	555
10.5.6.1	<i>Bertil Ohlin: Η νεοκλασική θεωρία του διεθνούς εμπορίου και οι διεθνείς κινήσεις των κεφαλαίων</i>	556
10.5.6.2	<i>James Meade: Θεωρία του διεθνούς εμπορίου και διανομή εισοδήματος</i>	559
10.6	Η σχολή του Σικάγου την πρώτη μεταπολεμική περίοδο	560
10.6.1	<i>O Frank Knight: Το οικονομικό ρίσκο και η αβεβαιότητα</i>	561
10.6.2	<i>O Jacob Viner: Η οικονομική μοντελοποίηση της επιχείρησης</i>	561
10.6.3	<i>Theodore Schultz: Η θεωρία του ανθρώπινου κεφαλαίου</i>	562
10.6.4	<i>George Stigler: Η θεωρία των ρυθμιστικών οικονομικών</i>	563
10.6.5	<i>Gary Becker: Η ανάπτυξη της μικροοικονομικής ανάλυσης στο φάσμα της ανθρώπινης συμπεριφοράς και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης</i>	564
10.6.6	<i>Robert Fogel: Η ποσοτικοποιημένη οικονομική ιστορία</i>	565
10.6.7	<i>Robert Lucas Jr.: Η υπόθεση των ορθολογικών προσδοκιών</i>	566
10.7	Η θεμελίωση του μεταπολεμικού νεομαρξισμού και του στρουκτουραλισμού και το μαοϊκό μοντέλο ανάπτυξης	566
10.7.1	<i>Raúl Prebisch: Το «κέντρο» και η «περιφέρεια»</i>	569
10.7.2	<i>P. Baran και P. Sweezy: Το «οικονομικό πλεόνασμα» και ο «παρασιτικός παγκόσμιος καπιταλισμός»</i>	570
10.7.3	<i>A. Frank και F. Cardoso: Η «θεωρία της εξάρτησης»</i>	573
10.7.4	<i>Arghiri Emmanuel: Η «άνιση ανταλλαγής»</i>	575
10.7.5	<i>Immanuel Wallerstein: Η προσέγγιση του «συστήματος-κόσμου»</i>	576
10.7.6	<i>Samir Amin: Η συσσώρευση σε παγκόσμια κλίμακα</i>	579
10.8	Μια συνοπτική αποτίμηση της εξέλιξης της κοινωνικοοικονομικής σκέψης στην πρώτη μεταπολεμική περίοδο	580
10.8.1	<i>Κρίνοντας το «πλέγμα» της νεοκλασικής σύνθεσης</i>	582
10.8.2	<i>Η σχολή Carnegie: Επαναπροσδιορίζοντας και γονιμοποιώντας την οπτική της οργανωσιακής συμπεριφοράς</i>	583
10.8.3	<i>Η ενοχλητική ασυνεννοησία μεταξύ των οικονομικών της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης</i>	584
10.8.4	<i>Η «σκληρότητα» της «σχολής του γλυκού νερού»: Η κριτική στη μεταπολεμική σχολή του Σικάγου</i>	586
10.8.5	<i>Μεταποιώντας τον Marx: Μια κριτική επισκόπηση του πρώτου μεταπολεμικού νεομαρξισμού</i>	588
	Σύνοψη	591
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	591
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	591
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 Η ταραχώδης φάση της προπαγκοσμιοποιητικής οικονομίας από το 1973 στο 1980: Από τις πετρελαϊκές κρίσεις στη διαδικασία επανατοποθέτησης του καπιταλισμού		593
11.1	Οι ρίζες και το παρελθόν της γενικευμένης αποσταθεροποίησης ήδη από τη δεκαετία του 1960	594
11.1.1	<i>Η αποτυχημένη εισβολή στον Κόλπο των Χοίρων</i>	594
11.1.2	<i>Κρίση των πυραύλων της Κούβας</i>	595
11.1.3	<i>Ο Μάης του '68 και το «επαναστατικό» του μήνυμα</i>	596
11.1.4	<i>Ο Πόλεμος του Βιετνάμ και το πλήγμα στην ηγεμονία των ΗΠΑ</i>	598
11.2	Το δομικό τρίπτυχο στη φάση της κρίσης του 1970 και της προπαγκοσμιοποίησης	599
11.2.1	<i>Η πολιτική αναδιάρθρωση της προπαγκοσμιοποίησης: Τα σοκ της δεκαετίας του 1970 με πολιτικούς και γεωπολιτικούς όρους</i>	602

11.2.2	Η οικονομική αναδιάρθρωση της προπαγκοσμιοποίησης: Ταυτόχρονη διπλή κρίση παραγωγής και κατανάλωσης και θεωρητική-πολιτική αμφισβήτηση της ευστάθειας του κείνσιανού κράτους πρόνοιας	607
11.2.2.1	<i>O Milton Friedman και η μονεταριστική οπτική</i>	610
11.2.2.2	<i>James M. Buchanan: Η ανάπτυξη των συμβατικών και συνταγματικών βάσεων της θεωρίας των οικονομικών και πολιτικών αποφάσεων</i>	615
11.2.2.3	<i>Robert Mundell: Η εκκόλαψη των «οικονομικών της προσφοράς» και η ανάλυση των βέλτιστων νομισματικών περιοχών</i>	617
11.2.2.4	<i>Edmund S. Phelps: Η ανάλυση των διαχρονικών αντισταθμίσεων στη μακροοικονομική πολιτική και η «καμπύλη Phillips ενισχυμένη με προσδοκίες»</i>	620
11.2.2.5	<i>Thomas J. Sargent: Η επώαση της νέας κλασικής μακροοικονομικής</i>	621
11.2.2.6	<i>Christopher A. Sims: Η έρευνα σχετικά με τα αίτια και τα αποτελέσματα στη μακροοικονομία</i>	621
11.2.3	Η οικονομική πολιτική του νεοφιλελευθερισμού, τα οικονομικά της Thatcher και τα Reaganomics	622
11.2.4	Η «σχολή της ρύθμισης»: Μια εναλλακτική ερμηνεία της κρίσης	626
11.2.4.1	<i>Σχολή της ρύθμισης, ορισμός της προβληματικής και τα διαφορετικά μοντέλα ανάπτυξης και κρίσης</i>	628
11.2.4.2	<i>Η εδραίωση, η εξαγωγή του φορντισμού και, στη συνέχεια, η κρίση του</i>	632
11.2.5	Η ανάπτυξη της συνδυαστικής καινοτομίας και τα «νέα μοντέλα μανάτζμεντ»	638
11.2.5.1	<i>Η εδραίωση της συνδυαστικής μορφής καινοτομίας</i>	639
11.2.5.2	<i>Οι επανατοποθετήσεις της θεωρίας του μανάτζμεντ και η αυξανόμενη γοητεία του «ιαπωνικού μανάτζμεντ»</i>	641
11.2.5.3	<i>O William G. Ouchi και η Θεωρία Z</i>	645
11.2.5.4	<i>O Masaaki Imai και η «συνεχής βελτίωση» (Kaizen)</i>	646
11.2.5.5	<i>W. E. Deming, J. Juran και Ph. Crosby και η ανάδυση της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας</i>	646
11.3	Οι ενοποιητικές επανατοποθετήσεις του κεντρικού κορμού της οικονομικής επιστήμης στη δεκαετία του 1970	650
11.3.1	Η νέα κλασική μακροοικονομική	650
11.3.2	Η νέα κείνσιανή οικονομική	652
11.3.3	Η νέα νεοκλασική σύνθεση, μία νέα συναίνεση	653
11.4	Εξελίξεις, προωθήσεις και εμβαθύνσεις του κεντρικού κορμού της οικονομικής επιστήμης τη δεκαετία του 1970: Ασύμμετρη πληροφόρηση, αξία παραγώγων και θεωρία παιγνίων	654
11.4.1	<i>James Mirrlees: Η οικονομική θεωρία των κινήτρων υπό συνθήκες ασύμμετρης πληροφόρησης και ο «ηθικός κίνδυνος»</i>	655
11.4.2	<i>William Vickrey: Η ασύμμετρη πληροφόρηση και η «τιμολόγηση συμφοράς»</i>	655
11.4.3	<i>Robert C. Merton: Ο προσδιορισμός της αξίας των παραγώγων</i>	656
11.4.4	<i>Myron Scholes: Η μέθοδος προσδιορισμού της αξίας των παραγώγων και η τιμολόγηση των δικαιωμάτων προαίρεσης</i>	656
11.4.5	<i>Daniel McFadden: Η ανάπτυξη της θεωρίας και των μεθόδων ανάλυσης των διακριτών επιλογών</i>	657
11.4.6	<i>George Akerlof: Η ανάλυση της αγοράς με ασυμμετρία πληροφόρησης και η «αγορά των λεμονιών»</i>	658
11.4.7	<i>Michael Spence: Η ασυμμετρία πληροφόρησης και η «σηματοδότηση της αγοράς»</i>	658
11.4.8	<i>Joseph Stiglitz: Η ασυμμετρία πληροφόρησης και η θεωρία των «αποδοτικών μισθών»</i>	659
11.4.9	<i>Robert J. Aumann: Η κατανόηση των συγκρούσεων και της συνεργασίας στη θεωρία των παιγνίων και η ανάλυση των στρατηγικών αλληλεπιδράσεων</i>	660
11.4.10	<i>Thomas C. Schelling: Η ανάλυση της θεωρίας παιγνίων και το «μοντέλο καμπής»</i>	660
11.4.11	<i>Eugene F. Fama: Η εμπειρική ανάλυση των τιμών των περιουσιακών στοιχείων</i>	661
11.5	Ο νέος θεσμισμός	662
11.5.1	<i>John Kenneth Galbraith: Ένας πρωτοπόρος οραματιστής της μετακείνσιανής οικονομικής και της θεσμικής ισχύος</i>	663
11.5.2	<i>Ronald Coase: Η ανακάλυψη και αποσαφήνιση της σημασίας του κόστους συναλλαγών και των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας για τη θεσμική δομή και λειτουργία της οικονομίας</i>	664
11.5.3	<i>Douglass North: Η ανανέωση της έρευνας στην οικονομική ιστορία με τη συνδυασμένη εφαρμογή της οικονομικής θεωρίας και των ποσοτικών μεθόδων για την εξήγηση των οικονομικών και θεσμικών αλλαγών</i>	665
11.5.4	<i>Oliver E. Williamson: Η ανάλυση της οικονομικής διακυβέρνησης και τα δυναμικά όρια της επιχείρησης</i>	666
11.5.5	<i>Elinor Ostrom: Η ανάλυση της οικονομικής διακυβέρνησης των κοινών αγαθών</i>	667
11.6	Η θεμελίωση της διεθνούς πολιτικής οικονομίας	668
11.6.1	<i>Robert Nisbet: Μια κοινωνιολογική κριτική της διεθνούς πολιτικής οικονομίας</i>	668

11.6.2	Andrew Shonfield: Ενvorχηστρώνοντας τη συμφωνία της δημόσιας και ιδιωτικής ισχύος στον σύγχρονο καπιταλισμό.....	670
11.6.3	Charles Kindleberger: Ο δάσκαλος των χρηματοπιστωτικών κρίσεων και ο δημιουργός της έννοιας της «ηγεμονικής σταθερότητας».....	670
11.6.4	Susan Strange: Ξετυλίγοντας τα νήματα της εξουσίας στα διεθνή νομισματικά συστήματα.....	672
11.6.5	Stephen Krasner: Η δύναμη του ηγεμόνα και η μετάβαση από τον ρεαλισμό στον νεοφιλελευθερισμό.....	672
11.6.6	Robert Cox: Αμφισβήτηση των «ορθοδοξιών» στη διεθνή πολιτική οικονομία.....	674
11.6.7	Peter Katzenstein: Αποκωδικοποιώντας την πολυπλοκότητα των διεθνών σχέσεων.....	677
11.6.8	Robert Gilpin: Μια εις βάθος διερεύνηση της παγκοσμιοποιημένης οικονομικής δυναμικής.....	678
11.7	Νέα αριστερά, ριζοσπαστική οικονομική σκέψη και νεομαρξισμός στη δεκαετία του 1970	679
11.7.1	Louis Althusser: Ένας αρχιτέκτονας του δομικού μαρξισμού.....	682
11.7.2	Κορνήλιος Καστοριάδης: Μια γόνιμη διασταύρωση της φιλοσοφίας, της ψυχανάλυσης και της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης.....	683
11.7.3	Νίκος Πουλαντζάς: Μια αναθεωρητική ματιά στο κράτος, τις τάξεις και τις σχέσεις εξουσίας.....	686
11.7.4	André Gorz: Η κριτική του οικονομικού ορθολογισμού και η υπεράσπιση της οικολογικής πολιτικής.....	686
11.7.5	René Passet: Η προσπάθεια να γεφυρωθεί η οικολογία και τα οικονομικά, για ένα ισόρροπο μέλλον με ολιστική οπτική.....	687
11.7.6	Étienne Balibar: Η συνδυαστική διερεύνηση της δυναμικής της πολιτικής, της κοινωνίας, της φιλοσοφίας και της ιδιότητας του πολίτη.....	689
11.7.7	Ernesto Laclau: Ένας πρωτοπόρος της νεομαρξιστικής πολιτικής θεωρίας.....	689
11.8	Μια αποτίμηση της εξέλιξης της κοινωνικοοικονομικής σκέψης στην ανατρεπτική δεκαετία του 1970	690
	Σύνοψη	696
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	696
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	696

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 Η εδραίωση και η επέκτασης της παγκοσμιοποίησης από το 1980 στο 2008:

	Το πολύχρωμο μωσαϊκό της ανάπτυξης στο εντατικά παγκοσμιοποιούμενο σύστημα	697
12.1	Η έλευση και η ανάπτυξη της παγκοσμιοποίησης στις τρεις δεκαετίες από το 1980 έως τα τέλη της δεκαετίας του 2000	698
12.1.1	Η βαθμιαία πολιτική αναδιαμόρφωση της μεταψυχροπολεμικής ισορροπίας μέσα στην παγκοσμιοποίηση.....	706
12.1.2	Η έλευση της παγκοσμιοποίησης και η διεύρυνση του παγκοσμιοποιούμενου μεταφορντισμού.....	708
12.2	Ο μεταφορντισμός και οι ποικιλίες του	710
12.3	Η «Συναίνεση της Ουάσινγκτον» και η εντυπωσιακή ανάπτυξη της κινεζικής βιομηχανίας, σε πρώτη φάση	715
12.4	Η εποχή της ολοκληρωμένης καινοτομίας, οι προωθήσεις της διοικητικής επιστήμης και τα συστήματα καινοτομίας	719
12.4.1	Η λογική και η αρχιτεκτονική της ολοκληρωμένης καινοτομίας.....	721
12.4.2	Η μετεξέλιξη της διοικητικής επιστήμης στην εποχή της παγκοσμιοποίησης.....	724
12.4.2.1	<i>Peter Drucker: Καινοτομία, εγκατάλειψη και «μετακαπιταλιστική κοινωνία»</i>	724
12.4.2.2	<i>Michael Hammer: Ο ανασχεδιασμός των λειτουργιών της επιχείρησης (re-engineering) και ο παγκόσμιος ανταγωνισμός</i>	726
12.4.2.3	<i>Gary Hamel και Coimbatore Prahalad: Η επιχειρηματική ανορεξία, η κλαδική επανάσταση και η συνδημιουργία αξίας</i>	728
12.4.2.4	<i>Ikujiro Nonaka και Hirotaka Takeuchi: Η ρητή και άρρητη γνώση και η επιχείρηση της γνώσης</i>	730
12.4.2.5	<i>Rosabeth Moss Kanter: Μια πρωτοπόρος θεωρητική οπτική στην οργανωσιακή αλλαγή και την καινοτομία</i>	732
12.4.3	Τα εθνικά και τα τοπικά συστήματα καινοτομίας, η αλλαγή του Τεχνοοικονομικού Παραδείγματος και η ανταγωνιστικότητα μέσα στην παγκοσμιοποίηση.....	733
12.4.3.1	<i>A. Bagnasco, G. Becattini, C. Trigilia και S. Brusco και οι προσεγγίσεις της τοπικής ανάπτυξης: Η προσέγγιση των «βιομηχανικών συνοικιών» στο προσκήνιο</i>	736
12.4.3.2	<i>Η γαλλική και η αμερικάνικη προσέγγιση του «χωροθετημένου παραγωγικού συστήματος» και το «περιβάλλον καινοτομίας» (milieu innovateur)</i>	737
12.4.3.3	<i>Christopher Freeman: Τα εθνικά συστήματα καινοτομίας</i>	738
12.4.3.4	<i>Carlota Perez: Καινοτομία, τεχνικές και θεσμικές αλλαγές και Τεχνοοικονομικό Παράδειγμα</i>	741
12.4.3.5	<i>Michael Porter: Το διαμάντι της ανταγωνιστικότητας</i>	742
12.5	Θεωρητικές προσεγγίσεις και άρθρωση πολιτικών ξεπεράσματος της υπανάπτυξης και της φτώχειας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης	744

12.5.1	Ernst Friedrich Schumacher: Το «μικρό είναι όμορφο» και η ενδιάμεση τεχνολογία	750
12.5.2	Irma Glicman Adelman: Η ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων και το ξεπέρασμα της υπανάπτυξης με εστίαση στις Βασικές Ανάγκες	752
12.5.3	Ο Ignacy Sachs και η προοπτική της οικοανάπτυξης (ecodéveloppement)	753
12.5.4	Amartya Sen: Η ηθική διάσταση στην οικονομική ανάπτυξη, η ελευθερία και τα οικονομικά της ευημερίας	754
12.5.5	Angus Deaton: Η ανάλυση της κατανάλωσης, της φτώχειας και της ευημερίας	755
12.5.6	Paul Romer: Η ενσωμάτωση των τεχνολογικών καινοτομιών στη μακροχρόνια μακροοικονομική ανάλυση	756
12.5.7	William Nordhaus: Η ενσωμάτωση του πολιτικού-οικονομικού κύκλου και της κλιματικής αλλαγής στη μακροχρόνια μακροοικονομική ανάλυση	758
12.5.8	Abhijit Banerjee: Η πειραματική προσέγγιση στη χάραξη πολιτικής για την καταπολέμηση της παγκόσμιας φτώχειας και οι τυχαίοποιημένες ελεγχόμενες δοκιμές	758
12.5.9	Esther Duflo: Η πειραματική οπτική στις στοχευμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις	759
12.5.10	Michael Kremer: Η ποιότητα της εκπαίδευσης και η αναπτυξιακή διαδικασία	759
12.6	Η σημαντική ανάπτυξη της δεύτερης γενιάς της διεθνούς πολιτικής οικονομίας μέσα στην παγκοσμιοποίηση	760
12.6.1	Charles-Albert Michalet: Η δυναμική του παγκόσμιου καπιταλισμού	762
12.6.2	Paul Krugman: Τα εμπορικά πρότυπα και η χωροθέτηση της οικονομικής δραστηριότητας	763
12.6.3	Robert Keohane και Joseph Nye: Υπερεθνικές σχέσεις, σύνθετη αλληλεξάρτηση, μετάβαση ισχύος και ανάδυση της ήπιας ισχύος	764
12.6.4	Benjamin Cohen: Ένας «μαέστρος» της νομισματικής πολιτικής στον πολύπλευρο διάλογο της διεθνούς πολιτικής οικονομίας	765
12.6.5	John Ruggie: Ένας πρωτοπόρος μελετητής των διεθνών σχέσεων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	766
12.6.6	Samuel Huntington: Η σύγκρουση των πολιτισμών και η αναδιάρθρωση της παγκόσμιας τάξης	767
12.6.7	Francis Fukuyama, Lester Thurow και Kenichi Ohmae: Το «τέλος της ιστορίας» και οι θεωρίες της «Τριάδας»	768
12.6.8	Edward Luttwak: Η σύγχρονη γεωστρατηγική και η γεωοικονομία	770
12.6.9	Roland Robertson: Ξετυλίγοντας το πολύπλοκο υφαντό της «παγκοσμιοποιητικότητας»	771
12.6.10	David Held: Ένα κοσμοπολίτικο όραμα για την εποχή της παγκοσμιοποίησης	773
12.6.11	Peter Hall και David Soskice: Οι «ποικιλίες του καπιταλισμού»	774
12.6.12	Emmanuel Todd: Διερεύνηση των υποδόριων τάσεων της παγκόσμιας πολιτικής δυναμικής	777
12.6.13	Ο πολλαπλασιασμός και η διασταύρωση των διαφορετικών οπτικών του πεδίου της διεθνούς πολιτικής οικονομίας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης	778
12.7	Οι εξελίξεις στην ευρύτερη προωθημένη μακροοικονομική και μικροοικονομική θεωρία στην περίοδο μετά το 1980 και έως τις αρχές του 21ου αιώνα	780
12.7.1	James Heckman: Η ανάπτυξη της θεωρίας και των μεθόδων ανάλυσης των επιλεκτικών δειγμάτων	780
12.7.2	Robert F. Engle: Η ανάλυση οικονομικών χρονοσειρών με χρονικά μεταβαλλόμενη μεταβλητότητα (ARCH) και η συνολοκλήρωση	781
12.7.3	Clive Granger: Η ανάλυση οικονομικών χρονοσειρών και η «αιτιότητα Granger»	782
12.7.4	Finn E. Kydland και Edward C. Prescott: Η δυναμική μακροοικονομική, η χρονική συνέπεια της οικονομικής πολιτικής και οι κινητήριες δυνάμεις πίσω από τους επιχειρηματικούς κύκλους	782
12.7.5	Leonid Hurwicz: Τα θεμέλια της θεωρίας του σχεδιασμού μηχανισμών	783
12.7.6	Eric S. Maskin: Η θεωρία του σχεδιασμού μηχανισμών και η θεωρία της υλοποίησης	783
12.7.7	Roger Myerson: Το «θεώρημα ισοδυναμίας εσόδων»	784
12.7.8	Alvin E. Roth και Lloyd S. Shapley: Η θεωρία των σταθερών κατανομών και η πρακτική του σχεδιασμού της αγοράς	784
12.7.9	Lars Peter Hansen και Robert J. Shiller: Η εμπειρική ανάλυση των τιμών των περιουσιακών στοιχείων	785
12.7.10	Jean Tirole: Η ισχύς της αγοράς και η ρύθμισή της	787
12.7.11	Oliver Hart και Bengt Holmström: Η θεωρία των συμβάσεων	787
12.7.12	Robert B. Wilson και Paul Milgrom: Οι βελτισώσεις στη θεωρία των δημοπρασιών και για επινοήσεις νέων μορφών δημοπρασιών	788
12.7.13	Ben Bernanke, Douglas Diamond και Philip H. Dybvig: Η μελέτη της εξέλιξης του τραπεζικού τομέα και οι χρηματοπιστωτικές κρίσεις	789
12.8	Οι ερευνητικές επιτεύξεις στον τομέα των οικονομικών της εργασίας	791
12.8.1	Peter A. Diamond: Η ανάλυση των αγορών εργασίας και το μοντέλο Diamond-Mortensen-Pissarides (DMP)	791
12.8.2	Dale T. Mortensen: Η ανάλυση των αγορών εργασίας, οι τριβές αναζήτησης και η «θεωρία αναζήτησης και αντιστοίχισης»	792

12.8.3	Christopher A. Pissarides: Η ανάλυση των αγορών εργασίας, οι τριβές αναζήτησης και τα «σοκ της απασχόλησης»	793
12.8.4	David Card: Οικονομικά της εργασίας, μετανάστευση, κατώτατος μισθός και ανάλυση των διαφορών στις αμοιβές και τις ευκαιρίες απασχόλησης	793
12.8.5	Joshua Angrist: Η ανάλυση των αιτιωδών σχέσεων και η μέθοδος των εργαλειακών μεταβλητών	794
12.8.6	Guido Imbens: Οι τυχαίοποιημένες ελεγχόμενες δοκιμές στη μελέτη των αιτιωδών σχέσεων	794
12.9	Η συμπεριφορική οικονομική	795
12.9.1	Daniel Kahneman: Η ενσωμάτωση γνώσεων από την ψυχολογική έρευνα στην οικονομική επιστήμη και τη λήψη αποφάσεων	796
12.9.2	Vernon L. Smith: Η ανθρώπινη κρίση και η λήψη αποφάσεων υπό συνθήκες αβεβαιότητας και η πειραματική οικονομική επιστήμη	797
12.9.3	Richard Thaler: Οικονομικά της συμπεριφοράς, ανθρώπινος ορθολογισμός, ανορθολογισμός και λήψη αποφάσεων	797
12.10	Η εξελικτική οικονομική και οι απολήξεις της	798
12.10.1	Τα θεμέλια και οι αναλυτικές προεκτάσεις της εξελικτικής οικονομικής θεωρίας	799
12.10.2	Ο θεωρητικός κορμός της εξελικτικής οικονομικής θεωρίας με βάση την εξελικτική θεωρία της επιχείρησης	801
12.10.3	Η προσέγγιση Stra.Tech.Man	803
12.11	Αποτίμηση της εξέλιξης της κοινωνικοοικονομικής σκέψης από το 1980 έως τις αρχές του 21ου αιώνα	806
	Σύνοψη	811
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>	811
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>	811

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13 Η κρίση της παγκοσμιοποίησης και η προοδευτική δόμηση της «νέας παγκοσμιοποίησης» από το 2008 έως σήμερα: Εμπόδια, επιταχυντές, ανασχές και αναγκαίες υπερβάσεις στη σύγχρονη κοινωνικοοικονομική σκέψη και πολιτική

13.1	Η χρηματοοικονομική κρίση του 2007-2008	815
13.2	Η πανδημία της COVID-19	818
13.3	Ο ρωσοουκρανικός πόλεμος	820
13.4	Η κρίση της παγκοσμιοποίησης και η βαθμιαία εκκόλαψη της «νέας παγκοσμιοποίησης»	822
13.4.1	Η συνύφανση των διαστάσεων της κρίσης της παγκοσμιοποίησης	822
13.4.2	Τα εννοιολογικά προαπαιτούμενα για μια διαρθρωτική κατανόηση και της τρέχουσας κρίσης	825
13.4.3	Από την κρίση της παγκοσμιοποίησης προς μια «νέα παγκοσμιοποίηση»	826
13.5	Η μελέτη της τρέχουσας δομικής παγκόσμιας κρίσης και η αναζήτηση της «νέας παγκοσμιοποίησης»	830
13.5.1	Υπερπαγκοσμιοποίηση: Η παγκόσμια διασύνδεση στα εννοιολογικά άκρα της	830
13.5.2	Η πολλαπλότητα των θεωρητικών φασμάτων και αναλυτικών παραδόσεων μπροστά στην προσπάθεια ερμηνείας της τρέχουσας κρίσης της παγκοσμιοποίησης και της υπέρβασής της	831
13.5.3	Από τη μεγάλη ποικιλία στις προσεγγίσεις της «νέας παγκοσμιοποίησης» σε κάποια αρχικά σημεία σύγκλισης	836
13.6	Η «τρίτη γενιά» της διεθνούς πολιτικής οικονομίας μέσα στην κρίση της παγκοσμιοποίησης	838
13.6.1	Επανεξέταση των ποικιλιών του καπιταλισμού	838
13.6.2	John Ikenberry: Ένας κορυφαίος μελετητής της φιλελεύθερης διεθνούς τάξης	840
13.6.3	Dani Rodrik: Μια καινοτόμος προσέγγιση της διεθνούς πολιτικής οικονομίας και το «τρίλημμά» του	841
13.6.4	Daron Acemoglu: Προς μια «ατζεμόγλεια» προσέγγιση της διεθνούς πολιτικής οικονομίας	842
13.6.5	Richard Baldwin: Αποσυσχετισμός της παγκοσμιοποίησης και σύγκλιση στη σύγχρονη οικονομία	844
13.6.6	Μία συνοπτική εποπτεία της ποικιλίας των σύγχρονων τάσεων της διεθνούς πολιτικής οικονομίας	846
13.7	Σύγχρονες μαρξιστικές προσεγγίσεις της παγκοσμιοποίησης και της κρίσης της	847
13.8	Οι νέες προκλήσεις για τα οικονομικά της ανάπτυξης στην εποχή αναδιάρθρωσης της παγκοσμιοποίησης	851
13.8.1	Τα οικονομικά της μεγέθυνσης και τα οικονομικά της ανάπτυξης στη νέα εποχή που αναδύεται	852
13.8.2	Προς μια διεπιστημονική κοινωνικοοικονομική και εξελικτική κατανόηση της κρίσης και της ανάπτυξης στην εποχή αναδιάρθρωσης της παγκοσμιοποίησης	854
13.8.3	Η αναγκαία έμφαση στην αδιαίρετα ιστορική φύση της αναπτυξιακής δυναμικής	855
13.8.3.1	Η αποτελεσματική προσέγγιση της οικονομικής ανάπτυξης απαιτεί, πλέον, έναν ρητά συστημικό και εξελικτικό τρόπο σκέψης	856
13.8.3.2	Η ανάγκη προοδευτικής άρσης της περιχαράκωσης στις μονοδιάστατες εξειδικεύσεις των κοινωνικών επιστημών και η ενεργητική διεκδίκηση της διεπιστημονικότητας	858

13.8.4	Υπέρβαση των συνηθισμένων παρανοήσεων κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής για την καταπολέμηση της φτώχειας και των ανισοτήτων.....	859
13.9	Η κρίση της παγκοσμιοποίησης και τα νέα αναδυόμενα πεδία ερευνητικού ενδιαφέροντος στην εξελικτική οικονομική σκέψη.....	860
13.9.1	Η οπτική της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης στη σύγχρονη εξελικτική οικονομική.....	862
13.9.2	Η ενοποίηση της μικρο, μέσο και μακρο ανάλυσης στη σύγχρονη εξελικτική οικονομική και ο «Ιστός της Ανταγωνιστικότητας».....	863
13.9.2.1	Εξελικτική μικροοικονομική και μικροκοινωνική ανάλυση.....	864
13.9.2.2	Εξελικτική μακροοικονομική και μακροκοινωνική ανάλυση.....	864
13.9.2.3	Εξελικτική μεσοοικονομική και μεσοκοινωνική ανάλυση.....	864
13.9.2.4	Η ενοποιημένη εξελικτική προσέγγιση του «Ιστού της Ανάπτυξης».....	865
13.10	Καινοτομία, επιχειρηματικά οικοσυστήματα, προσεγγίσεις της «τριπλής έλικας» και Ινστιτούτα Τοπικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας.....	867
13.10.1	Τα επιχειρηματικά οικοσυστήματα και η δυναμική τους.....	868
13.10.2	Οι προσεγγίσεις της θεωρίας των ελίκων.....	869
13.10.2.1	Η φάση της θεωρητικής θεμελίωσης της θεωρίας της έλικας (1995-2000).....	870
13.10.2.2	Η φάση της εννοιολογικής επέκτασης της θεωρίας της έλικας (2001-2010).....	871
13.10.2.3	Η φάση των πρόσφατων εξελίξεων και των συστηματικών προσπαθειών εφαρμογής της θεωρίας της έλικας (2011-σήμερα).....	871
13.10.2.4	Προς μια κριτική αξιολόγηση της εξέλιξης της θεωρίας της έλικας.....	872
13.10.2.5	Θεωρητική ενίσχυση και επέκταση του μοντέλου της τριπλής έλικας με τη χρήση της προσέγγισης <i>Stra.Tech.Man</i>	874
13.11	Η υπέρβαση του «τριλήμματος» του Rodrik, η αναζήτηση ενός «νέου ρεαλιστικού παγκόσμιου φιλελευθερισμού» και το εξελικτικό περίγραμμα της αναδυόμενης «νέας παγκοσμιοποίησης».....	877
13.11.1	Οι βάσεις του «τριλήμματος» του Rodrik.....	878
13.11.2	Η διατύπωση του «τριλήμματος».....	878
13.11.3	Για το ξεπέραςμα του «τριλήμματος» του Rodrik.....	879
13.11.4	Το αναζητούμενο μονοπάτι προς μια «νέα παγκοσμιοποίηση» και ο «ρεαλιστικός και καινοτομικός φιλελευθερισμός».....	881
13.11.5	Τα ανοικτά σενάρια για το μέλλον.....	884
13.12	Η αποτίμηση των θεωρητικών εξελίξεων στη «νέα εποχή» και οι βασικές προϋποθέσεις για ένα καλύτερο παγκόσμιο μέλλον.....	889
13.13	Επίλογος.....	892
	Σύνοψη.....	893
	Βιβλιογραφικές αναφορές διαθέσιμες στο <i>kritiki.gr</i>.....	893
	Θέματα προς εξέταση διαθέσιμα στο <i>kritiki.gr</i>.....	893